

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

**Кафедра кримінального, кримінально-виконавчого права та
кримінології**

СИЛАБУС

**навчального курсу «Порівняльне кримінальне право»
спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
форма навчання: денна**

Кредити та кількість годин: 3 кредити ECTS; години: 16 лекційних, 12 семінарських, 4 практичних та 58 самостійна робота.

Чернігів – 2019

Анотація курсу

Сьогодні практично кожне правове дослідження, кандидатська або докторська дисертація, не обходяться без розділу, який стосується порівняльного аналізу українського та зарубіжного законодавства.

Порівняння норм права різних країн дає можливість встановити закономірності його розвитку та особливості у кожній країні, пізнати загальні тенденції світового і регіонального розвитку правових інститутів, прогнозувати їх розвиток взагалі і в окремих державах, з'ясувати, які тенденції є позитивними, а які негативними і на цій підставі покращити вітчизняне законодавство, уніфікувати його.

Курс Порівняльного кримінального права є окремим напрямом (розділом) науки порівняльного правознавства, який використовує порівняльний метод для вивчення кримінально-правових систем різних держав шляхом співставлення однойменних інститутів кримінального права, їх основних принципів і категорій, вивчення їх історії і закономірностей розвитку.

Ця дисципліна тісно переплітається з конституційним, кримінальним, кримінально-процесуальним, адміністративним, міжнародним правом. При вивченні цієї дисципліни буде зроблено ставку на поєднання традиційних (звичних) форм роботи – лекція, обговорення питань семінару, а також використовуватимуться робота з текстами міжнародних нормативно-правових актів, організація диспутів, написання творчого завдання-есе. Вивчаючи цей курс ви матимете можливість долучитись до дискусій з приводу впровадження у вітчизняне кримінальне законодавство передового досвіду зарубіжних країн.

Мета курсу

Метою даної навчальної дисципліни є вивчення системи кримінального права України та зарубіжних країн (Великої Британії, Росії, США, Франції, Німеччини та ін.), принципів її побудови, основних кримінально-правових інститутів цих країн, а також практики застосування законодавчих приписів та положень інших джерел кримінального права; формування юридичного мислення, знань, умінь та навичок, що ґрунтуються на засадничих положеннях кримінального законодавства України та окремих зарубіжних країн, із використанням методів порівняльно-правового аналізу, догматичного, структурно-системного аналізу та ін.

Організація навчання
Тематичний план

№	Назва теми	Всього Годин	Лекції	Семінари	Практичні Заняття	Самостійна робота
Розділ 1 Поняття порівняльного кримінального права та його місце в системі юридичних наук						
1	Порівняльне кримінальне право, його предмет, метод та місце в системі наук .	8	2		-	6
2	Сучасні кримінально-правові системи. Основні тенденції їх розвитку.	10	2	2	-	6
3	Джерела кримінального права України та зарубіжних країн.	10		2	-	8
Розділ 2. Інститут злочину у кримінальному праві зарубіжних країн та України						
4	Поняття, ознаки та класифікація злочинів (злочинних діянь) у кримінальному праві України та зарубіжних країн. Склад злочину (поняття та ознаки, значення).	10	2	2		6
5	Стадії вчинення злочину (злочинних діянь) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.	10	2	2		6
6	Співучасть у злочині (злочинному діянні) в кримінальному праві України та зарубіжних країн.	10	2		2	6
7	7. Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві України та зарубіжних країн.	10	2		2	6
Розділ 3 Інститут кримінальної відповідальності та покарання у кримінальному праві зарубіжних країн та України.						

8	Покарання та інші заходи кримінально-правового впливу в кримінальному праві України та зарубіжних країн.	11	2	2		7
9	Загальна характеристика системи Особливої частини кримінального права. Кримінальна відповідальність за окремі види злочинів (злочинних діянь).	11	2	2		7
Всього годин за курсом		90	16	12	4	58

Завдання до семінарів та практичних занять

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття Ви маєте підготувати конспект питань, що містяться в плані відповідної теми. Наявність конспекту всіх (!) питань та ваша присутність на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від вашої активності та якості підготовки). Відсутність конспекту або неповний конспект, навіть за умови вашої присутності на семінарі, оцінюється в 0 балів.

Плани семінарських занять

Тема 2. Сучасні кримінально-правові системи. Основні тенденції їх розвитку

1. Поняття кримінально-правової системи, її структура та типи.
2. Романо-германська кримінально-правова система. Особливості кримінально-правових систем країн Скандинавії та Латинської Америки.
3. Англо-американська кримінально-правова система.
4. Соціалістична кримінально-правова система.
5. Релігійно-традиційний тип кримінально-правової системи. Особливості мусульманського кримінального права.
6. Основні тенденції розвитку сучасного кримінального права в Україні і світі.

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. К.: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.

2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. К.:КНТ, 2007. 596 с.
3. Лихова С., Дичаківська Т. Порівняльно-кримінальне право : наука, предмет, метод. Юридична Україна. 2008. № 10. С. 89–94.
4. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О. Петришина. – Х. : Право, 2012. – 272 с.
5. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: Монография М.: Юрлитинформ, 2010. 448 с.
6. Кримінальний кодекс України. Х. : Одіссей, 2013. 231 с.
7. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: учеб. пособие; под ред. И. Д. Козочкина. М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. 566 с.
8. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: учеб. пособие; под ред. И.Д.Козочкина. М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. 528 с.
9. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенности части: учебник для магистров. Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. 1054 с.
10. Малиновский А.А. Сравнительное уголовное право учебник. 2-е изд., доп. и перераб. М.: Юрлитинформ, 2016. 592 с.

Допоміжна

1. Бойко А. И. Римское и современное уголовное право / А. И. Бойко. – Санкт - Петербург: Юрид. центр пресс, 2003. 257 с.
2. Бехруз Х. Исламские традиции права: Монография / Х. Бехруз. - Одесса: Юридична література, 2006. 296 с. 53.
3. Бехруз Х. Порівняльне правознавство: Підручник / Х. Бехруз. - Одеса: Фенікс, 2009. - 464 с.
4. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози; пер. с франц. В. А. Туманова. Москва: Междунар. отношения, 2003. 400 с.
5. Елаян Г. Ф. Основы мусульманского уголовного права: учеб. пособие / Г. Ф. Елаян. – Махачкала, 2002.
6. Есаков Г. А. Англо-американское уголовное право: эволюция и современное состояние общей части / Г. А. Есаков: монография. – Москва, 2007. – 736 с.
7. Жданов Ю. Н. Европейское уголовное право. Перспективы развития / Ю. Н. Жданов, Е. С. Лаговская. – Москва: Междунар. отношения, 2001. – 232 с.
8. Решетников Ф. М. Правовые системы стран мира / Ф. М. Решетников – Москва: Юрид. лит., 1993. – 256 с.
9. Саидов А. Х. Сравнительное правоведение / А. Х. Саидов. – Москва: Норма, 2007. 368 с.
10. Сюкияйнен Л. Р. Шариат и мусульманско-правовая культура / Л. Р. Сюкияйнен. Москва: Ин-т государства и права, 1997. – 46 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. "Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
4. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://jur-gazeta.com/>
5. "Ліга" [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.liga.net>
6. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 3. Джерела кримінального права України та зарубіжних країн

1. Законодавчий акт як джерело кримінального права.
2. Тлумачення кримінального закону.
3. Дія кримінального закону в часі, просторі та за колом осіб.
4. Судова практика як джерело кримінального права.
5. Джерела кримінального права в країнах англо-американської правової системи.
6. Джерела кримінального права в країнах романо-германської правової системи.
7. Джерела кримінального права в країнах мусульманської правової системи.

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. К.:Юрисконсулт, 2006. 1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. К.:КНТ, 2007. 596 с.
3. Лихова С., Дичаківська Т. Порівняльно-кримінальне право : наука, предмет, метод. Юридична Україна. 2008. № 10. С. 89–94.
4. Лихова С. Я. Порівняльні дослідження в кримінальному праві України (аналіз та перспективи). Порівняльно-правові дослідження. 2011. № 1. С. 247–253.
5. Лихова С. Я. Порівняльне кримінальне право як навчальна дисципліна. Порівняльне правознавство. Сучасний стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів міжнар. наук. симпозіуму "Дні порівняльного правознавства" (м. Київ, 8–11 квіт. 2009 р.). К., 2009. С. 155–159.
6. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О. Петришина. – Х. : Право, 2012. – 272 с.

7. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: Монография М.: Юрлитинформ, 2010. 448 с.
8. Кримінальний кодекс України. Х. : Одіссей, 2013. 231 с.
9. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: учеб. пособие; под ред. И. Д. Козочкина. М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. 566 с.
10. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: учеб. пособие; под ред. И.Д.Козочкина. – М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. 528 с.
11. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенные части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.

Допоміжна

1. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии. науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. 524 с.
2. Уголовный кодекс Франции. науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
3. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одіссей, 2013. – 376 с.
4. Зубкова В. И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование: монография / В. И. Зубкова. – М.: Юрлитинформ, 2013. – 328 с.
5. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.
6. Яценко С. С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

"Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>

Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://jur-gazeta.com/>

"Ліга" [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.liga.net>

Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua>

British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>

The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 4. Поняття, ознаки та класифікація злочинів (злочинних діянь) у кримінальному праві України та зарубіжних країн. Склад злочину (поняття та ознаки, значення).

1. Поняття злочину (злочинного діяння), його ознаки в кримінальному праві зарубіжних країн.
2. Класифікація злочинів в зарубіжних країнах..
3. Концепція вини в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.
4. Суб'єкт злочину в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.
5. Юридична особа як суб'єкт злочину в зарубіжних країнах.

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. К.:Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. К.:КНТ, 2007. 596 с.
3. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О. Петришина. – Х. : Право, 2012. – 272 с.
4. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: Монография М.: Юрлитинформ, 2010. 448 с.
5. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: учеб. пособие; под ред. И. Д. Козочкина. М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. 566 с.
6. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: учеб. пособие; под ред. И.Д.Козочкина. – М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. 528 с.
7. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенные части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.
8. Додонов В.Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть. М.: Юрлитинформ, 2009.
9. Ежов А.Н., Селяков Н.А. Уголовное законодательство стран Европейского союза. Учебное пособие. – М., 2005. – 240 с.

Допоміжна

1. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии. науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. 524 с.
2. Уголовный кодекс Франции. науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.

3. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одиссей, 2013. – 376 с.
4. Зубкова В. И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование: монография / В. И. Зубкова. – М.: Юрлитинформ, 2013. – 328 с.
5. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.
6. Яценко С.С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.
7. Вейберт С.И. Уголовное право стран Европейского Союза и России: сравнительный анализ. Монография в 2 т. Т.1. Общая часть. Екатеринбург: Уральский институт-филиал РАНХиГС, 2012. – 236 с.
8. Есаков Г.А., Крылова Н.Е., Серебренникова А.В. Уголовное право зарубежных стран. Учебное пособие. М.: Проспект, 2008. – 336 с.
9. Кибальник А.Г. Основные положения Общей части уголовного права зарубежных государств. М.: Илекса, 2008. – 128 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. "Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
4. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://yur-gazeta.com/>
5. "Ліга" [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.liga.net>
6. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 5. Стадії вчинення злочину (злочинних діянь) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

1. Стадії вчинення злочинів згідно КК України: поняття, ознаки, види.
2. Відповідальність за попередню злочинну діяльність (готування до злочину).
3. Замах на злочин в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.
4. Добровільна відмова від злочину в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. К.:Юрисконсульт, 2006. 1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. К.:КНТ, 2007. 596 с.
3. Порівняльне правознавство : підручник / за заг. ред. О. Петришина. – Х. : Право, 2012. – 272 с.
4. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: Монография М.: Юрлитинформ, 2010. 448 с.
5. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: учеб. пособие; под ред. И. Д. Козочкина. М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. 566 с.
6. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: учеб. пособие; под ред. И.Д.Козочкина. – М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. 528 с.
7. Уголовное право зарубежных стран. Общая и Особенности части: учебник для магистров / Под ред. Н. Е. Крылова. – Изд. 4-е. – Москва: Юрайт, 2013. – 1054 с.
8. Додонов В.Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть. М.: Юрлитинформ, 2009.
9. Ежов А.Н., Селяков Н.А. Уголовное законодательство стран Европейского союза. Учебное пособие. – М., 2005. – 240 с.

Допоміжна

1. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии. науч. ред. Д. А. Шестакова; пер. с нем. Н. С. Рачковой. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2003. 524 с.
2. Уголовный кодекс Франции. науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крыловой; пер. с фр. Н. Е. Крыловой. Санкт-Петербург: Юрид. центр Пресс, 2002. – 650 с.
3. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія / О. О. Житний. – Харків: Одиссей, 2013. – 376 с.
4. Зубкова В. И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование: монография / В. И. Зубкова. – М.: Юрлитинформ, 2013. – 328 с.
5. Кримінальне право України: Загальна частина: підруч. / за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-е вид., переробл. і допов. – Харків: Право, 2015. – 528 с.

6. Яценко С.С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. / С. С. Яценко. – Київ: Вид. дім. “Дакор”, 2013. – 168 с.

7. Вейберт С.И. Уголовное право стран Европейского Союза и России: сравнительный анализ. Монография в 2 т. Т.1. Общая часть. Екатеринбург: Уральский институт-филиал РАНХиГС, 2012. – 236 с.

8. Есаков Г.А., Крылова Н.Е., Серебренникова А.В. Уголовное право зарубежных стран. Учебное пособие. М.: Проспект, 2008. – 336 с.

9. Кибальник А.Г. Основные положения Общей части уголовного права зарубежных государств. М.: Илекса, 2008. – 128 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. "Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>

4. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://yur-gazeta.com/>

5. "Ліга" [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.liga.net>

6. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://pravo.biz.ua>

7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>

8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.]- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 6. Співучасть у злочині (злочинному діянні) в кримінальному праві України та зарубіжних країн.

1. Поняття та ознаки співучасті в кримінальному праві України та зарубіжних країн.

2. Види співучасників.

3. Форми співучасті.

4. Відповідальність співучасників злочину (злочинного діяння).

5. Причетність до злочину (злочинного діяння): її види, відмінність від співучасті.

Рекомендована література:

Основна

1. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: монография / В. Н. Додонов. – М. : Юрлитинформ, 2010. – 448 с.

2. Кримінальний кодекс України. – Х. : Одиссей, 2013. – 231 с.

3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 8-ме вид., перероб. і доп. – Х. : Фактор, 2011. – 1280 с.
4. Уголовное право Украины. Общая часть : учебник / М. И. Бажанов и др.; под. ред. М. И. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тация. – К. : Юринком Интер, 2003. – 512 с.
5. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособие / Н. А. Голованова и др.; под ред. И. Д. Козочкина. – М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. – 566 с.
6. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пособие / Н. А. Голованова и др.; под ред. И. Д. Козочкина. – М.: Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. – 528 с.
7. Уголовный кодекс Швеции / науч. ред. Н. Ф. Кузнецова и С. С. Беляев; перевод на русский С. С. Беляева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 320 с.
8. Уголовный кодекс Эстонской республики / науч. ред. и перевод с эстонского В. В. Запелалова; вступ. статья Н. И. Мацнева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 262 с.
9. Уголовный кодекс Японии / науч. ред. и предисл. А. И. Коробеева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. – 226 с.

Допоміжна

1. Уголовное право зарубежных стран: Учебное пособие / Г.А. Есаков, Н.Е. Крылова, А.В. Серебрянникова. – М.: Проспект, 2009. – 336с.
2. Хохлова І.В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : Навчальний посібник / І.В. Хохлова, О.П. Шем'яков. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: Сборник нормативных актов. – М., 2004. – 160 с.
4. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): Сборник законодательных материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – М., 2001. – 352 с.
5. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози ; пер. с фр. В.А. Туманова. – М., 2003. – 400 с.
6. Марченко М.Н. Курс сравнительного правоведения / Марченко М.Н. – М., 2002. – 1068 с.
7. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Отв. ред. Сухарев А.Я. – 2-е изд., изм. и доп. – М., 2001. – 840 с.
8. Саидов А.Х. Сравнительное правоведение (Основные правовые системы современности) / Саидов А.Х. – М., 2000. – 448 с.
9. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключющие преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Х., 1991.

10. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності / Ю. В. Баулін. – К., 2004.
11. Бойцов А. И. Волженский Б. В. Уголовный закон: действие во времени и пространстве / А. И. Бойцов, Б. В. Волженский. – СПб., 1993.
12. Козлов А. П. Учение о стадиях преступления / А. П. Козлов. – СПб. : Юрид. центр пресс, 2002. – 353 с.
13. Козлов А. П. Учение о стадиях преступления / Козлов А. П. – СПб., 2002.
14. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів / М. Й. Коржанський. – К. : Юрінком Інтер. – 1998. – Т. 416.
15. Кримінальне право України. Загальна частина. Тести: навчальний посібник / В. К. Грищук, Б. О. Кириць, М. М. Сенько та ін.; за заг. ред. В. К. Грищука. – К. : Атика, 2007. – 420 с.
16. Кросс Р. Прецедент в английском праве / Р. Кросс. – М., 1985.
17. Крылова Н. Е., Серебrenикова А. В. Уголовное право современных зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии) / Н. Е. Крылова, А. В. Серебrenикова. – М., 1998.
18. Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм / О. К. Марін. – К. : Атика, 2003. – 224 с.
19. Новое уголовное законодательство стран СНГ и Балтии: сб. науч. ст. / под ред. Л. Л. Кругликова и Н. Ф. Кузнецовой. – М. : Лекс Эст, 2002. – 462 с.
20. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Ф. М. Решетников и др.; отв. ред. А. Я. Сухарев. – 2-е изд.. – М. : Норма, 2001. – 840 с.
21. Решетников Ф. М. Правовые системы стран мира / Ф. М. Решетников. – М. : Юрид. лит., 1993. – 256 с.
22. Соболев В. В. Основание и дифференциация ответственности соучастников преступления : автореф. дис. на здобуття наук ступеня. канд. юрид. наук / В. В. Соболев. – Краснодар, 2000. – 23 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://yur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 7. Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві України та зарубіжних країн.

1. Загальні положення про обставини, що виключають злочинність діяння. Види таких обставин.
2. Особливості регламентації необхідної оборони, затримання особи, що вчинила злочинне діяння, і крайньої необхідності.
3. Особливості регламентації інших обставин, що виключають злочинність діяння.
4. Провокація злочинного діяння у зарубіжному та вітчизняному кримінальному законодавствах.

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. – К.:Юрисконсульт, 2006.–1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. – К.:КНТ, 2007.– 596 с.
3. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
4. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
5. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
6. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
7. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.

Допоміжна

1. Кенни К. Основы уголовного права. Под. ред. и с вступительной статьей Никифорова Б.С. М.: Издательство Иностранной литературы, 1949.–253с.
2. Уголовное право США: Сборник нормативных актов / Сост., отв. ред. и автор вступит. ст. И.Д. Козочкин. – М.: Изд-во УДН, 1985. – 160 с.
3. Примерный уголовный кодекс (США). Официальный проект Института американского права. Под. ред. и с предисловием д.ю.н. Б. С. Никифорова. М., 1969, 393 с.
4. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии). Сборник законодательных материалов. / Под ред. И.Д. Козочкина. – М.: Издательство “ЗЕРЦАЛО”, 1999. – 352 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://yur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 8. Покарання та інші заходи кримінально-правового впливу в кримінальному праві України та зарубіжних країн.

1. Поняття покарання і його мета.
2. Система покарань та їх види.
3. Інші заходи кримінально-правового характеру (заходи безпеки).
4. Інститут пробації у зарубіжних країнах.
5. Види покарань, що застосовуються до неповнолітніх, жінок та осіб, які піклуються про малолітніх дітей у зарубіжних країнах. Особливості їх призначення.

Рекомендована література:

Основна

1. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: монография / В. Н. Додонов. – М. : Юрлитинформ, 2010. – 448 с.
2. Кримінальний кодекс України. – Х. : Одісей, 2013. – 231 с.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 8-ме вид., перероб. і доп. – Х. : Фактор, 2011. – 1280 с.
4. Уголовное право Украины. Общая часть : учебник / М. И. Бажанов и др.; под ред. М. И. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тадия. – К. : Юринком Интер, 2003. – 512 с.
5. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособие / Н. А. Голованова и др.; под ред. И. Д. Козочкина. – М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. – 566 с.
6. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пособие / Н. А. Голованова и др.; под ред. И. Д. Козочкина. – М.: Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. – 528 с.

7. Уголовный кодекс Швеции / науч. ред. Н. Ф. Кузнецова и С. С. Беляев; перевод на русский С. С. Беляева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 320 с.
8. Уголовный кодекс Эстонской республики / науч. ред. и перевод с эстонского В. В. Запелова; вступ. статья Н. И. Мацнева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 262 с.
9. Уголовный кодекс Японии / науч. ред. и предисл. А. И. Коробеева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. – 226 с.

Допоміжна

1. Брусницын Л.В. Меры безопасности для содействующих уголовному правосудию: отечественный, зарубежный и международный опыт. // Государство и право. – 1998. - №9. - С.24-32.
2. Уголовное право зарубежных стран: Учебное пособие / Г.А. Есаков, Н.Е. Крылова, А.В. Серебренникова. – М.: Проспект, 2009. – 336с.
3. Хохлова І.В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : Навчальний посібник / І.В. Хохлова, О.П. Шем'яков. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256с.
4. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: Сборник нормативных актов. – М., 2004. – 160 с.
5. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): Сборник законодательных материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – М., 2001. – 352 с.
6. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози ; пер. с фр. В.А. Туманова. – М., 2003. – 400 с.
7. Марченко М.Н. Курс сравнительного правоведения / Марченко М.Н. – М., 2002. – 1068 с.
8. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Отв. ред. Сухарев А.Я. – 2-е изд., изм. и доп. – М., 2001. – 840 с.
9. Саидов А.Х. Сравнительное правоведение (Основные правовые системы современности) / Саидов А.Х. – М., 2000. – 448 с.
10. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключаящие преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Х., 1991.
11. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності / Ю. В. Баулін. – К., 2004.
12. Бойцов А. И. Волженский Б. В. Уголовный закон: действие во времени и пространстве / А. И. Бойцов, Б. В. Волженский. – СПб., 1993.
13. Козлов А. П. Учение о стадиях преступления / А. П. Козлов. – СПб. : Юрид. центр пресс, 2002. – 353 с.
14. Козлов А. П. Учение о стадиях преступления / Козлов А. П. – СПб., 2002.
15. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів / М. Й. Коржанський. – К. : Юрінком Інтер. – 1998. – Т. 416.

16. Кримінальне право України. Загальна частина. Тести: навчальний посібник / В. К. Гришук, Б. О. Кирись, М. М. Сенько та ін.; за заг. ред. В. К. Гришука. – К. : Атика, 2007. – 420 с.
17. Кросс Р. Прецедент в английском праве / Р. Кросс. – М., 1985.
18. Крылова Н. Е., Серебrenикова А. В. Уголовное право современных зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии) / Н. Е. Крылова, А. В. Серебrenикова. – М., 1998.
19. Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм / О. К. Марін. – К. : Атика, 2003. – 224 с.
20. Новое уголовное законодательство стран СНГ и Балтии: сб. науч. ст. / под ред. Л. Л. Кругликова и Н. Ф. Кузнецовой. – М. : Лекс Эст, 2002. – 462 с.
21. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Ф. М. Решетников и др.; отв. ред. А. Я. Сухарев. – 2-е изд.. – М. : Норма, 2001. – 840 с.
22. Решетников Ф. М. Правовые системы стран мира / Ф. М. Решетников. – М. : Юрид. лит., 1993. – 256 с.
23. Соболев В. В. Основание и дифференциация ответственности соучастников преступления : автореф. дис. на здобуття наук ступеня. канд. юрид. наук / В. В. Соболев. – Краснодар, 2000. – 23 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://yur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.]- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.]- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 9. Загальна характеристика системи Особливої частини кримінального права. Кримінальна відповідальність за окремі види злочинів (злочинних діянь).

1. Структура Особливої частини кримінальних кодексів деяких зарубіжних країн.
2. Особливості Особливої частини кримінального права країн, що належать до різних правових сімей.
3. Злочинні діяння, які у Кримінальному кодексі України не виділяються в окремі розділи (не згадуються).

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. – К.:Юрисконсульт, 2006.–1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. – К.:КНТ, 2007.– 596 с.
3. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
4. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
5. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
6. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
7. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.

Допоміжна

1. Кримінальне право України. Особлива частина : підруч./ Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко, М. І. Мельник та ін. ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – 3-тє вид., переробл. та допов. – К. : Атіка, 2009. – 744 с.
2. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.08 / Хавронюк Микола Іванович. – К., 2007. – 557 с.
3. Савченко А. В. Специфічні риси методології порівняльного кримінального права / А. В. Савченко // Актуальні проблеми юридичних наук у дослідженнях учених : додаток до журналу “Міліція України”. – 2009. – № 78. – с. 8–14.
4. Селіванов В. М. Право і влада суверенної України: методологічні аспекти : монографія / В. М. Селіванов. – К. : Видавничий Дім “Ін Юре”, 2002. – 724 с.
5. Уголовное право Российской Федерации. Учебник / Под ред. В. П. Кашепова. – М. : Былина, 2001. – 560 с.
6. Малиновский А. А. Сравнительное правоведение в сфере уголовного права / А. А. Малиновский. – М. : Междунар. отношения, 2002. – 376 с.
7. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пос. / под ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М.: Издательский дом “Камерон”, 2004. – 528 с.

8. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : навчальний посібник / І. В. Хохлова, О. П. Шем'яков. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.
9. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : монографія / М. І. Хавронюк. – К. : Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
10. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : монографія / А. В. Савченко. – К., КНТ, 2007. – 594 с.
11. Коталейчук с. П. Теорія держави та права : навчальний посібник для підготовки до державних іспитів / с. П. Коталейчук. – К. : КНТ, 2009. – 320 с.
12. Давид Р., Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности: пр. с фр. В. А.Туманова / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози. – М. : Междунар.отношения, 1999. – 400 с.
13. Ведерникова О. Н. Современные уголовно-правовые сисиемы: типы, модели, характеристика / О. Н. Ведерникова // Государство и право. – 2004. – № 1. – с. 68–76.
14. Бехруз Х. Вступ до порівняльного правознавства : навч. посібник / Х. Бехруз. – Одеса : Юридична література, 2002. – 328 с.
15. Марченко М. Н. Сравнительное правоведение. Общая часть : учебник для юрид. вузов / М. Н. Марченко. – М. : Изд-во “Зерцало”, 2001. – 560 с. 27
16. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособие ; под. ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М. : Омега-Л, Институт международного права и экономики им. А. с. Грибоедова, 2003. – 576 с.
17. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / отв. ред. – д.ю.н., проф. А. Я. Сухарев. – 2-е изд., изм. и доп. – М. : Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА–ИНФРА-М), 2001. – 840 с.
18. Уголовный кодекс Австрии : пер. с нем. – М. : ИКД “Зерцало-М”, 2001. – 144 с.
19. Уголовный кодекс Голландии / науч. ред. Б. В. Волженкин : пер. с англ. И. В. Мироновой. – 2-е изд. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 510 с.
20. Уголовный кодекс Дании / науч. ред. и предис. с. с. Беляева : пер. с датского и англ. с. с. Беляева, А. Н. Рычевой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 230 с.
21. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крылова : пер. с франц. и предисл. Н. Е. Крыловой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2002. – 650 с.
22. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. и вступ. статья д.ю.н., проф. Д. А. Шестакова; предисл. док. права Г.-Г. Йешека; перевод с нем. Н. с. Рачковой. – СПб. : Изд-во “Юридический центр Пресс”, 2003. – 524 с.
23. Уголовный кодекс Швейцарии / науч. ред., предисл. и пер. с немецкого А. В. Серебренниковой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2002. – 350 с.

24. Уголовный кодекс Швеции : пер. на рус. язык с. с. Беляева. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 320 с.
25. Дмитрієв А. І. Порівняльне правознавство : навчальний посібник / Дмитрієв А. І., Шепель А. О. / Відп. редактор В.Н. Денисов. К. : Юстініан, 2003. – 184с.
26. Синюков В.Н. Российская правовая система. Введение в общую теорию. – Саратов, 1994. – 648 с.
27. Лейленд П. Кримінальне право: злочин, покарання, судочинство (Англ. підхід) / Пер. з англ. П. Тарашук / П. Лейленд. – К. : Основи, 1996. – 207 с.
28. Никифоров Б. С. Современное американское уголовное право / Б. С. Никифоров, Ф. М. Решетников. – М. : Наука, 1990. – 256 с.
29. Уголовный кодекс Австралии 1995 г. / научное ред. и предисл. к.ю.н., проф. И.Д. Козочкина, Е.Н. Трикоз; перевод с англ. Е. Н. Трикоз. – СПб. : Издательство “Юридический центр Пресс”, 2002. – 388 с.
30. Уголовный кодекс Республики Корея / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, профессора А. И. Коробеева; перевод с корейского канд. филол. наук В.В. Верхоляка. – СПб. : Изд-во “Юридический центр Пресс”, 2004. – 240 с.
31. Уголовный кодекс Японии / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, проф. А. И. Коробеева. – СПб. : Издательство “Юридический центр Пресс”, 2002. – 226 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://jur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Практичні заняття

Підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання матеріалів (текстів) необхідних для успішного виконання практичних завдань. Отже, ваші бали залежать від вашої попередньої підготовки.

Завдання до практичних занять

Тема 6. Співучасть у злочині (злочинному діянні) в кримінальному праві України та зарубіжних країн.

1. При підготовці до практичного заняття опрацювати наступні питання:
 - визначте поняття та ознаки співучасті в кримінальному праві;
 - охарактеризувати види співучасників злочинів що містяться у вітчизняному кримінальному праві;
 - які форми співучасті вам відомі;
 - в чому різниця між формами співучасті, що виокремлені українським законодавцем і формами співучасті французького кримінального кодексу;
 - розкрийте зміст акцесорної концепції співучасті що притаманна кримінальному законодавству Франції та Німеччини;
 - в чому сутність концепції самостійної відповідальності співучасників в країнах англо-американської правової системи;
 - як ви розумієте поняття концепції колективної відповідальності;
 - визначте сутність конструкції “розумної людини” при вирішенні питання про відповідальність за ексцес виконавця в англійському та американському кримінальному праві;
 - охарактеризуйте інститут причетності до злочину (злочинного діяння): її види, відмінність від співучасті.
2. Ознайомтеся з працями таких вчених як Р.В. Орловського «Кримінальна відповідальність за пособництво у вчиненні злочину» (2000 р.); Г.П. Журавської «Співучасть у вчиненні злочину за кримінальним правом України» (2004р.); Н.О. Гуторової «Вчинення злочину організованою групою осіб» (1996р.) та визначіть, які проблемні питання інституту співучасті автори досліджували у своїх роботах, висловіть свою думку про те чи поділяєте ви з ними її.
3. Здійсніть порівняльний аналіз інституту співучасті у вітчизняному та зарубіжному кримінальних законодавствах. Визначте їхні спільні риси та відмінності шляхом побудови порівняльної таблиці.

Теми рефератів:

1. Особливості інституту співучасті в різних країнах світу.
2. Ексцес виконавця, поняття, відповідальність співучасників.

3. Форми співучасті в країнах світу.
4. Особливості кваліфікації діяння організатора, підбурювача, пособника та приховувача у зарубіжних країнах.
5. Відповідальність співучасників за законодавством Франції, Англії та США.
6. Поняття організованої групи та злочинного об'єднання за КК Литви.
7. Змова та пропозиція вчинити злочин за кримінальним законодавством Іспанії.
8. Співучасть за американським кримінальним правом.
9. Види співучасників за кримінальним законодавством країн пострадянського простору.
10. Аналіз судової практики у справах щодо злочинів, вчинених у співучасті.

Ситуаційні задачі або вправи

1. На підставі аналізу кримінального законодавства Англії та США визначте спільні та відмінні риси інституту співучасті в зазначених країнах та Україні.
2. Визначте за яким принципом за співучасть у вчиненні злочину, визначається кримінальна відповідальності в Німеччині та Україні.

Тестові завдання:

1. На які категорії, що склалися історично, діляться всі співучасники у Великобританії?
 - А) організатори і виконавці.
 - Б) організатори і співучасники.
 - В) виконавці і посібники.
 - Г) виконавці та співучасники.

2. Що означає суб'єктивна сторона співучасті у Великобританії?
 - А) єдність дій учасників злочину.
 - Б) єдність наміру учасників злочину.
 - В) єдність мети учасників злочину.
 - Г) єдність мотивів учасників злочину.

3. Хто такий виконавець за законодавством Великобританії?
 - А) той, «хто забезпечує або консультує вчинення злочину іншою особою, а також керує ним».
 - Б) особа, яка організувала вчинення злочину або керувала його вчиненням, а також особа, яка утворила організовану групу чи злочинну співтовариство або керувала ними.

- В) особа, яка схилила іншу особу до вчинення злочину шляхом домовленості, підкупу, загрози або іншим способом.
- Г) той, хто безпосередньо здійснює злочинне діяння.

4. У якому випадку пособники можуть бути звільнені від кримінальної відповідальності за законодавством Великобританії?

- А) якщо вони до моменту вчинення злочину зробили все від них залежне для того, щоб злочину запобігли.
- Б) якщо вони до моменту вчинення злочину запобігли його.
- В) якщо вони до моменту настання негативних наслідків зробили все від них залежне для того, щоб вони не наступили.
- Г) якщо вони до моменту настання негативних наслідків прийшли з повинною.

5. Чи можливо пособництво після факту вчинення злочину за законодавством Великобританії?

- А) це один з видів співучасті.
- Б) це можливо лише у разі вчинення злочинів з формальним складом.
- В) це самостійний злочин.
- Г) це неможливо.

6. Хто такий співучасник у французькому законодавстві?

- А) один із виконавців злочину, якщо є кілька виконавців.
- Б) той, хто прямо в матеріальному скоєнні злочину не бере участь, але хто опосередковано і акцесорних приєднується до нього, провокуючи або полегшуючи його здійснення.
- В) той, хто допомагає приховати сліди злочину.
- Г) правильної відповіді немає.

7. Які основні види співучасті у залежності від часу вчинення відповідних дій за французьким законодавством?

- А) до виконання злочину (провини).
- Б) під час виконання злочину (проступку).
- В) після вчинення злочину (провини).
- Г) всі відповіді є вірними.

8. Чи можливо співучасть у формі бездіяльності за французьким законодавством?

- А) так.

- Б) немає.
- В) якщо сам злочин вчиняється у формі бездіяльності.
- Г) якщо це бездіяльність призвело до тяжких наслідків.

9. До якої категорії належить заздалегідь обіцяне приховування за французьким законодавством?

- А) до форми допомоги або сприяння.
- Б) до виду надання коштів для вчинення злочину.
- В) до форми підбурювання до вчинення злочину.
- Г) до форми керівництва злочином.

10. Чи є заздалегідь не обіцяне приховування майна, що походить від злочину або проступку формою співучасті за французьким законодавством?

- А) так, це вид пособництва.
- Б) так, це відноситься до форми допомоги або сприяння.
- В) так, це одна з самостійних форм співучасті.
- Г) немає, це самостійна злочинне діяння.

11. До якій формі співучасті за французьким законодавством відноситься недонесення?

- А) пособництво.
- Б) приховування.
- В) сприяння.
- Г) це самостійний проступок.

12. Які основні форми виконавства за законодавством ФРН?

- А) одноосібне виконавство.
- Б) співвиконавство.
- В) посереднє виконавство.
- Г) всі відповіді є вірними.

13. Хто такий співучасник за Кримінальним кодексом ФРН?

- А) той, хто спрямовуючи свої дії на заподіяння злочинного результату, сам не бере безпосередньої участі у виконанні складу.
- Б) один з учасників скоєння злочину.
- В) той, хто допомагає приховати сліди злочину.
- Г) той, хто організовує злочин.

14. У яких формах виражається співучасть за законодавством ФРН?

- А) виконання і підбурювання.
- Б) підбурювання і пособництво.
- В) організація і виконання.
- Г) організація і пособництво.

15. Чи може бути необережне пособництво за законодавством ФРН?

- А) так.
- Б) немає.
- В) тільки у разі вчинення необережних злочинів.
- Г) тільки у разі вчинення злочинів проти особистості.

16. Які основні види приховування за законодавством ФРН?

- А) приховування злочинця.
- Б) приховування злочину.
- В) приховування майна, здобутого злочинним шляхом.
- Г) всі відповіді є вірними.

17. Чи можлива кримінальна відповідальність юридичних осіб за законодавством США?

- А) так.
- Б) немає.
- В) у разі навмисного форми вини.
- Д) у разі співучасті кількох юридичних осіб.

18. Які обставини необхідні для кримінальної відповідальності юридичних осіб за законодавством Франції?

- А) злочинне діяння повинно бути навмисним.
- Б) злочинне діяння повинно бути скоєно на користь юридичної особи.
- В) злочинне діяння повинно бути скоєно його керівником або представником.
- Г) злочинне діяння повинно спричинити тяжкі наслідки.

19. В якій країні інститут співучасті регулюється загальним правом?

- А) Англії;
- Б) США;
- В) Німеччині;
- Г) Франції.

20. В чому полягає акцесорна теорія співучасті?

- А) Відповідальність співучасників пов'язана з відповідальністю виконавця;
- Б) Відповідальність покладається на виконавця;
- В) Відповідальність покладається на організатора;
- Г) Відповідальність покладається на пособника.

21. В США всі співучасники поділяються на...

- А) виконавців;
- Б) пособників;
- В) виконавців і пособників;
- Г) організаторів.

22. Виконавець першого ступеню – це ...

- А) організатор;
- Б) пособник;
- В) особа, яка сама вчиняє злочин;
- Г) правильної відповіді немає.

23. Виконавець другого ступеню – це ...

- А) організатор;
- Б) пособник;
- В) особа, яка надала допомогу або сприяння під час вчинення злочину або в тому ж місці.
- Г) особа, яка сама вчиняє злочин.

24. Пособник після факту вчинення злочину – це...

- А) приховувачі осіб, що вчинили злочин;
- Б) організатори;
- В) особа, яка сприяла злочину;
- Г) правильної відповіді немає.

25. Значні вторгнення в інститут співучасті спостерігається в Англії після...

- А) після прийняття закону «Про кримінальне право» 1967 р.;
- Б) після прийняття закону «Про покарання» 1967 р.;
- В) після прийняття закону «Про кримінальне право» 1960 р.;
- Г) правильної відповіді немає.

26. До видів співучасті в Англії відносяться...

- А) співучасть шляхом надання допомоги;

- Б) шляхом заохочення або підбурювання;
- В) шляхом надання порад;
- Г) правильним є все наведене.

27. В Англії максимальне покарання посібника становить...

- А) до 1 року;
- Б) до 2 років;
- В) до 3 років;
- Г) до 4 років ув'язнення.

28. В кримінальному законодавстві якої країни існує відповідальність за недонесення?

- А) США;
- Б) Англії;
- В) Франції;
- Г) Німеччині.

29. За кримінальним правом штатів ...

- А) особа притягується до відповідальності за співучасть, навіть якщо виконавець не притягнутий;
- Б) організатор притягується разом з виконавцем;
- В) особа не притягується до відповідальності за співучасть, навіть якщо виконавець притягнутий;
- Г) особа не притягується до відповідальності за співучасть, якщо виконавець не притягнутий.

30. У КК Франції 1810 року міститься...

- А) загальне визначення співучасті;
- Б) загальне визначення співучасті та визначаються види співучасті;
- В) тільки визначаються види співучасті;
- Г) правильної відповіді немає.

31. У КК Франції 1810 року виділяються форм співучасті...

- А) одна;
- Б) дві;
- В) три;
- Г) чотири.

32. Виконавцем згідно КК Франції 1810 року є ...

- А) той, хто здійснює або намагається здійснити злочинну дію;
- Б) той, хто готує злочин;
- В) той, хто організовує злочин;
- Г) правильної відповіді немає.

33. Співучасть шляхом настанов характеризується...

- А) наданням виконавцю допомоги у здійсненні злочину;
- Б) наданням виконавцю різного роду відомостей, інформації;
- В) виконання злочину;
- Г) правильної відповіді немає.

34. Які обставини, що впливають на відповідальність співучасників вирізняються у Франції?

- А) реальні та не реальні;
- Б) реальні та особисті;
- В) особисті;
- Г) правильної відповіді немає.

35. Екссес виконання – це...

- А) першопочатковий задум;
- Б) повтор злочину;
- В) продовження злочину;
- Г) виконання злочину.

36. Приховування речей – це...

- А) вид причетності до злочину у Франції;
- Б) зберігання речей;
- В) передача речі;
- Г) правильним є все наведене.

37. Недонесення про злочин – це...

- А) неповідомлення організатора про виконання злочину;
- Б) неповідомлення про злочин правоохоронних органів;
- В) не доведення злочину до кінця;
- Г) правильної відповіді немає.

38. В Англії існують такі види причетності до злочину:

- А) приховування предметів;

- Б) недонесення про злочин;
- В) потурання;
- Г) правильним є все наведене

Рекомендована література:

Основна

1. Додонов В. Н. Сравнительное уголовное право. Общая часть: монография / В. Н. Додонов. – М. : Юрлитинформ, 2010. – 448 с.
2. Кримінальний кодекс України. – Х. : Одіссей, 2013. – 231 с.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – 8-ме вид., перероб. і доп. – Х. : Фактор, 2011. – 1280 с.
4. Уголовное право Украины. Общая часть : учебник / М. И. Бажанов и др.; под ред. М. И. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тация. – К. : Юринком Интер, 2003. – 512 с.
5. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособие / Н. А. Голованова и др.; под ред. И. Д. Козочкина. – М. : Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2003. – 566 с.
6. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пособие / Н. А. Голованова и др.; под ред. И. Д. Козочкина. – М.: Камерон : Омега-Л; ИМПЭ, 2004. – 528 с.
7. Уголовный кодекс Швеции / науч. ред. Н. Ф. Кузнецова и С. С. Беляев; перевод на русский С. С. Беляева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 320 с.
8. Уголовный кодекс Эстонской республики / науч. ред. и перевод с эстонского В. В. Запелова; вступ. статья Н. И. Мацнева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 262 с.
9. Уголовный кодекс Японии / науч. ред. и предисл. А. И. Коробеева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. – 226 с.

Допоміжна

1. Уголовное право зарубежных стран: Учебное пособие / Г.А. Есаков, Н.Е. Крылова, А.В. Серебренникова. – М.: Проспект, 2009. – 336с.
2. Хохлова І.В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : Навчальний посібник / І.В. Хохлова, О.П. Шем'яков. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 256с.
3. Уголовное право Соединенных Штатов Америки: Сборник нормативных актов. – М., 2004. – 160 с.
4. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): Сборник законодательных материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – М., 2001. – 352 с.

5. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози ; пер. с фр. В.А. Туманова. – М., 2003. – 400 с.
6. Марченко М.Н. Курс сравнительного правоведения / Марченко М.Н. – М., 2002. – 1068 с.
7. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Отв. ред. Сухарев А.Я. – 2-е изд., изм. и доп. – М., 2001. – 840 с.
8. Саидов А.Х. Сравнительное правоведение (Основные правовые системы современности) / Саидов А.Х. – М., 2000. – 448 с.
9. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключаящие преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Х., 1991.
10. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності / Ю. В. Баулін. – К., 2004.
11. Бойцов А. И. Волженский Б. В. Уголовный закон: действие во времени и пространстве / А. И. Бойцов, Б. В. Волженский. – СПб., 1993.
12. Козлов А. П. Учение о стадиях преступления / А. П. Козлов. – СПб. : Юрид. центр пресс, 2002. – 353 с.
13. Козлов А. П. Учение о стадиях преступления / Козлов А. П. – СПб., 2002.
14. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів / М. Й. Коржанський. – К. : Юрінком Інтер. – 1998. – Т. 416.
15. Кримінальне право України. Загальна частина. Тести: навчальний посібник / В. К. Гришук, Б. О. Кирись, М. М. Сенько та ін.; за заг. ред. В. К. Гришука. – К. : Атика, 2007. – 420 с.
16. Кросс Р. Прецедент в английском праве / Р. Кросс. – М., 1985.
17. Крылова Н. Е., Серебrenикова А. В. Уголовное право современных зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии) / Н. Е. Крылова, А. В. Серебrenикова. – М., 1998.
18. Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм / О. К. Марін. – К. : Атіка, 2003. – 224 с.
19. Новое уголовное законодательство стран СНГ и Балтии: сб. науч. ст. / под ред. Л. Л. Кругликова и Н. Ф. Кузнецовой. – М. : Лекс Эст, 2002. – 462 с.
20. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Ф. М. Решетников и др.; отв. ред. А. Я. Сухарев. – 2-е изд.. – М. : Норма, 2001. – 840 с.
21. Решетников Ф. М. Правовые системы стран мира / Ф. М. Решетников. – М. : Юрид. лит., 1993. – 256 с.
22. Соболев В. В. Основание и дифференциация ответственности соучастников преступления : автореф. дис. на здобуття наук ступеня. канд. юрид. наук / В. В. Соболев. – Краснодар, 2000. – 23 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://yur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Тема 7. Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві України та зарубіжних країн

1. При підготовці до практичного заняття опрацювати наступні питання:
 - визначте загальні положення про обставини, що виключають злочинність діяння. Види таких обставин;
 - виокремити особливості правової регламентації необхідної оборони, затримання особи, що вчинила злочинне діяння, і крайньої необхідності;
 - розкрийте сутність особливостей правової регламентації інших обставин, що виключають злочинність діяння;
 - охарактеризуйте інститут провокації злочинного діяння у зарубіжному та вітчизняному кримінальних законодавствах.
2. Для участі у диспуті слухачам необхідно за допомогою аналізу кримінального законодавства Англії, ФРН, США та Франції ознайомитися з системою обставин, що виключають злочинність діяння. При цьому провести порівняльну характеристику інституту, що вивчається з вітчизняним законодавством при цьому виокремити як спільні так і відмінні риси.

Теми для диспуту:

1. Відсутність чіткої системи обставин, що виключають злочинність діяння за кримінальним правом Англії.
2. Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві ФРН, Франції, Англії, США та інших зарубіжних держав.

Теми рефератів:

1. Систему “захистів” за американським кримінальним правом.

2. Система обставин, що виключають злочинність діяння за кримінальним законодавством Франції.
3. Система обставин, що виключають злочинність діяння в англійському законодавстві.
4. Умови правомірності застосування фізичної сили за КК штату Нью-Йорк.
5. Умови правомірності захисту при необхідній обороні за КК Франції.
6. Інститут правової помилки як обставини, що виключає кримінальну відповідальність у кримінальному праві Франції.

Тестові завдання:

1. Яку назву отримали обставини, що виключають злочинність діяння у Кримінальному Кодексі Франції?
 - А) обставини, що виключають злочинність діяння;
 - Б) підстав ненастання кримінальної відповідальності;
 - В) злочинні діяння;
 - Г) підстав настання кримінальної відповідальності .

2. Чи використовує поняття обставин, що виключають злочинність діяння, французька кримінально-правова наука і законодавство?
 - А) Так;
 - Б) Ні.

3. Який перелік підстав, за наявності яких особа підлягає звільненню від кримінальної відповідальності КК Франції встановлює?
 - А) неосудність;
 - Б) примус до вчинення злочину;
 - В) недосягнення особою 13-річного віку;
 - Г) всі варіанти правильні.

4. З якої концепції історично виходить кримінальне право Франції?
 - А) про свободну волю суб'єкта злочину;
 - Б) про здатність суб'єкта "розуміти і бажати";
 - В) про вільне життя;
 - Г) всі варіанти є правильні.

5. Французькі юристи відсутність у діянні особи обставин, які виключають злочинність діяння, виділяють як окрему?
 - А) ознаку;
 - Б) предмет;
 - В) підставу;

Г) склад.

6. У КК Франції на якій стадії кваліфікації повинно вирішуватись питання про наявність обставин, що виключають злочинність діяння?

- А) на першій;
- Б) на другій;
- В) на третій;
- Г) на четвертій.

7. В американському кримінальному праві, коли виникає підстава притягнути особу до кримінальної відповідальності?

- А) при тотожності ознак юридичного і фактичного склад злочину;
- Б) при фактичному складу злочину і при тотожності підстав;
- В) при тотожності ознак юридичного складу злочину;
- Г) всі варіанти правильні.

8. Яке повинні займати в кримінальному праві Англії обставини, які виключають злочинність діяння?

- А) їх відсутність слід вважати обов'язковою ознакою злочину;
- Б) поряд з наявністю у діянні особи складу злочину;
- В) окремою обов'язковою підставою кримінальної відповідальності;
- Г) всі варіанти є правильні.

9. Що розуміють під терміном обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві США?

- А) це другорядний член речення, який вказує на різні умови, за яких відбувається дія або виявляється ознака;
- Б) це передбачені в законодавстві умови, за наявності яких діяння, формально подібне до злочину, не є злочинним, а в окремих випадках є навіть суспільно корисним;
- В) це ототожнення з вчинком, у другому – з діянням;
- Г) всі варіанти є правильні.

10. Чи є в законодавстві Англії чіткий перелік обставин, що виключають злочинність дія?

- А) Так є;
- Б) Ні немає.

11. Які обставини англійські автори виділяють, що можуть служити підставою для звільнення від кримінального переслідування?

- А) необхідна оборона і попередження злочину;
- Б) необхідність;
- В) виконання наказу начальника;
- Г) всі варіанти правильні.

12. Яким нормативно правовим актом в Англії вирішується питання про необхідну оборону?

- А) Законом „Про карну корупцію”
- Б) Законом „Про карну злочинність”;
- В) Кримінальним кодексом Англії”;
- Г) Законом „Про злочинність”;

13. Якою системою захистів характеризується Американське кримінальне право?

- А) виключається кримінальна відповідальність;
- Б) виключається винність;
- В) виключається караність діяння;
- Г) виключається карна відповідальність.

14. Що називають обставинами, що виключають кримінальну відповідальність в Американському праві?

- А) це фізичний чи психічний примус до здійснення злочинного діяння, провокація, розпорядження чи санкціонування правом, необхідна оборона, крайня необхідність;
- Б) це другорядний член речення, який вказує на різні умови, за яких відбувається дія або виявляється ознака;
- В) це передбачені в законодавстві умови, за наявності яких діяння, формально подібне до злочину, не є злочинним, а в окремих випадках є навіть суспільно корисним;
- Г) всі варіанти є правильні.

15. На скільки груп розподіляє Французьке кримінальне право обставин, що виключають злочинність діяння?

- А) на такі, що виключають протиправність;
- Б) такі, що виключають провину;
- В) не має правильної відповіді.

16. До якого року інститут крайньої необхідності не було закріплено у Франції?

- А) до 1991;
- Б) до 1993;
- В) до 1994;
- Г) до 1992.

17. Що входить до обставин, що звільняють від кримінальної відповідальності, у Франції?

- А) недосягнення 13-літнього віку;
- Б) примус до здійснення злочинного діяння;
- В) помилку в праві;
- Г) всі варіанти правильні.

18. Чим відрізняється КК Франції, інститут необхідної оборони?

- А) необґрунтованість зазіхання;
- Б) відповідність використовуваних засобів захисту тяжкості нападу;
- В) своєчасність захисту;
- Г) всі варіанти правильні.

19. Скільки правомірних захистів встановлено в КК Франції?

- А) два;
- Б) три;
- В) чотири;
- Г) шість.

20. В якому році Касаційний Суд Франції прямо висловився, роз'ясненням, що таке законодавча презумція?

- А) в 1999 році;
- Б) в 1991 році;
- В) в 1959 році;
- Г) в 1969 році.

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. – К.:Юрисконсульт, 2006.–1048 с.

2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. – К.:КНТ, 2007.– 596 с.
3. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
4. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
5. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
6. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
7. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.

Допоміжна

1. Кенни К. Основы уголовного права. Под. ред. и с вступительной статьей Никифорова Б.С. М.: Издательство Иностранной литературы, 1949.–253с.
2. Уголовное право США: Сборник нормативных актов / Сост., отв. ред. и автор вступит. ст. И.Д. Козочкин. – М.: Изд-во УДН, 1985. – 160 с.
3. Примерный уголовный кодекс (США). Официальный проект Института американского права. Под. ред. и с предисловием д.ю.н. Б. С. Никифорова. М., 1969, 393 с.
4. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии). Сборник законодательных материалов. / Под ред. И.Д. Козочкина. – М.: Издательство “ЗЕРЦАЛО”, 1999. – 352 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://yur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи вам необхідно зробити конспект нижчезазначених питань. Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше двох сторінок рукописного тексту.

1. Зв'язок порівняльного кримінального права з іншими науками.
2. Наукові підходи до класифікації сучасних кримінально-правових систем.
3. Особливості дії кримінального права зарубіжних країн у часі та просторі.
4. Юридична особа, як суб'єкт злочину і кримінальної відповідальності у зарубіжному кримінальному праві та кримінально-правовій доктрині України.
5. Добровільна відмова від злочину у кримінальному законодавстві зарубіжних країн.
6. Інститут причетності до злочину у кримінальному законодавстві зарубіжних країн.
7. Провокація злочинного діяння у зарубіжному та вітчизняному кримінальних законодавствах.
8. Інститут пробації у зарубіжних країнах.
9. Види покарань, що застосовуються до неповнолітніх, жінок та осіб, які піклуються про малолітніх дітей у зарубіжних країнах.
10. Злочинні діяння, які у Кримінальному кодексі України не виділяються в окремі розділи (не згадуються).

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. – К.:Юрисконсульт, 2006.–1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. – К.:КНТ, 2007.– 596 с.
3. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
4. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.

5. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
6. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
7. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключающие преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.

Допоміжна

1. Кримінальне право України. Особлива частина : підруч./ Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко, М. І. Мельник та ін. ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – 3-тє вид., переробл. та допов. – К. : Атіка, 2009. – 744 с.
2. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.08 / Хавронюк Микола Іванович. – К., 2007. – 557 с.
3. Савченко А. В. Специфічні риси методології порівняльного кримінального права / А. В. Савченко // Актуальні проблеми юридичних наук у дослідженнях учених : додаток до журналу “Міліція України”. – 2009. – № 78. – с. 8–14.
4. Селіванов В. М. Право і влада суверенної України: методологічні аспекти : монографія / В. М. Селіванов. – К. : Видавничий Дім “Ін Юре”, 2002. – 724 с.
5. Уголовное право Российской Федерации. Учебник / Под ред. В. П. Кашепова. – М. : Былина, 2001. – 560 с.
6. Малиновский А. А. Сравнительное правоведение в сфере уголовного права / А. А. Малиновский. – М. : Международ. отношения, 2002. – 376 с.
7. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пос. / под ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М.: Издательский дом “Камерон”, 2004. – 528 с.
8. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : навчальний посібник / І. В. Хохлова, О. П. Шем’яков. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.
9. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : монографія / М. І. Хавронюк. – К. : Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
10. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : монографія / А. В. Савченко. – К., КНТ, 2007. – 594 с.
11. Коталейчук с. П. Теорія держави та права : навчальний посібник для підготовки до державних іспитів / с. П. Коталейчук. – К. : КНТ, 2009. – 320 с.
12. Давид Р., Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности: пр. с фр. В. А. Туманова / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози. – М. : Международ. отношения, 1999. – 400 с.

13. Ведерникова О. Н. Современные уголовно-правовые системы: типы, модели, характеристика / О. Н. Ведерникова // Государство и право. – 2004. – № 1. – с. 68–76.
14. Бехруз Х. Вступ до порівняльного правознавства : навч. посібник / Х. Бехруз. – Одеса : Юридична література, 2002. – 328 с.
15. Марченко М. Н. Сравнительное правоведение. Общая часть : учебник для юрид. вузов / М. Н. Марченко. – М. : Изд-во “Зерцало”, 2001. – 560 с. 27
16. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособие ; под. ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М. : Омега-Л, Институт международного права и экономики им. А. с. Грибоедова, 2003. – 576 с.
17. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / отв. ред. – д.ю.н., проф. А. Я. Сухарев. – 2-е изд., изм. и доп. – М. : Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА–ИНФРА–М), 2001. – 840 с.
18. Уголовный кодекс Австрии : пер. с нем. – М. : ИКД “Зерцало-М”, 2001. – 144 с.
19. Уголовный кодекс Голландии / науч. ред. Б. В. Волженкин : пер. с англ. И. В. Мироновой. – 2-е изд. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 510 с.
20. Уголовный кодекс Дании / науч. ред. и предис. с. с. Беляева : пер. с датского и англ. с. с. Беляева, А. Н. Рычевой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 230 с.
21. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крылова : пер. с франц. и предисл. Н. Е. Крыловой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2002. – 650 с.
22. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. и вступ. статья д.ю.н., проф. Д. А. Шестакова; предисл. док. права Г.-Г. Йешека; перевод с нем. Н. с. Рачковой. – СПб. : Изд-во “Юридический центр Пресс”, 2003. – 524 с.
23. Уголовный кодекс Швейцарии / науч. ред., предисл. и пер. с немецкого А. В. Серебренниковой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2002. – 350 с.
24. Уголовный кодекс Швеции : пер. на рус. язык с. с. Беляева. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 320 с.
25. Дмитрієв А. І. Порівняльне правознавство : навчальний посібник / Дмитрієв А. І., Шепель А. О. / Відп. редактор В.Н. Денисов. – К. : Юстініан, 2003. – 184 с.
26. Синюков В.Н. Российская правовая система. Введение в общую теорию. – Саратов, 1994. – 648 с.
27. Лейленд П. Кримінальне право: злочин, покарання, судочинство (Англ. підхід) / Пер. з англ. П. Тарашук / П. Лейленд. – К. : Основи, 1996. – 207 с.
28. Никифоров Б. с. Современное американское уголовное право / Б. С. Никифоров, Ф. М. Решетников. – М. : Наука, 1990. – 256 с.
29. Уголовный кодекс Австралии 1995 г. / научное ред. и предисл. к.ю.н., проф. И.Д. Козочкина, Е. Н. Трикоз; перевод с англ. Е. Н. Трикоз. – СПб. : Издательство “Юридический центр Пресс”, 2002. – 388 с.

30. Уголовный кодекс Республики Корея / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, профессора А. И. Коробеева; перевод с корейского канд. филол. наук В.В. Верхоляка. – СПб. : Изд-во “Юридический центр Пресс”, 2004. – 240 с.
31. Уголовный кодекс Японии / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, проф. А. И. Коробеева. – СПб. : Издательство “Юридический центр Пресс”, 2002. – 226 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://jur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. 1. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного есе обсягом до 5 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем. При написанні есе доцільним буде скористатись порадами за посиланням: <https://zno.if.ua/?p=985>

Тематика есе:

1. Основні типи кримінально-правових систем сучасного світу.
2. Тенденції розвитку кримінально-правових систем сучасності.
3. Особливості рецепції римського права до кримінально-правових систем у Європі.
4. Сучасні тенденції кримінального права.
5. Презумпція невинуватості як одна з засад кримінального права.
6. Судовий прецедент у кримінальному праві.
7. Система джерел англо-американського кримінального права.
8. Формування кримінально-правової системи США.
9. Система кримінального права та система кримінального законодавства.
10. Особливості систематизації кримінального законодавства в країнах англосаксонської системи права.

11. Види кодифікації кримінального законодавства, що застосовуються у різних країнах світу.
12. Особливості класифікації злочинів у країнах світу.
13. Юридична особа як суб'єкт кримінальної відповідальності.
14. Відповідальність за незакінчені злочини у США.
15. Особливості застосування смертної кари у країнах світу.
16. Тілесні покарання у сучасному світі.
17. Особливість покарань у мусульманських правових системах.
18. Система призначення покарання в Англії та США.
19. Шпигунство у сучасному світі.
20. Воєнні злочини у сучасному світі.

Порядок оцінювання

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього балів	Форма заняття		
			Лекції (ведення конспекту)	Семінари (конспектування, питань, виступ, доповнення)	Практичні Заняття (опрацювання матеріалів для підготовки, успішне виконання завдань)
Розділ 1 Поняття порівняльного кримінального права та його місце в системі юридичних наук					
1	Порівняльне кримінальне право, його предмет, метод та місце в системі наук	6	1	5	-
2	Сучасні кримінально-правові системи. Основні тенденції їх розвитку	6	1	5	-
3	Джерела кримінального права України та зарубіжних країн	6	1	5	-
Розділ 2 Інститут злочину у кримінальному праві зарубіжних країн та України					
4	Поняття, ознаки та класифікація злочинів (злочинних діянь) у кримінальному праві України та зарубіжних країн. Склад злочину (поняття та ознаки, значення)	6	1	5	-

5	Стадії вчинення злочину (злочинних діянь) у кримінальному праві України та зарубіжних країн	6	1	5	-
6	Співучасть у злочині (злочинному діянні) в кримінальному праві України та зарубіжних країн	6	1		5
7	Обставини, що виключають злочинність діяння в кримінальному праві України та зарубіжних країн	6	1		5
Розділ 3 Інститут кримінальної відповідальності та покарання у кримінальному праві зарубіжних країн та України					
8	Покарання та інші заходи кримінально-правового впливу в кримінальному праві України та зарубіжних країн	6	1	5	-
9	Основні положення Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних країн	6	1	5	-
Разом		54	9	35	10
Виконання завдань для самостійної роботи на написання есе		6			
Залік		40			
Всього		100 балів			

За ведення конспекту лекцій нараховується 1 бал за кожен тему, що повністю відображена у вашому конспекті. Таким чином, за роботу на лекціях ви можете отримати до 6 балів. Нагадуємо, що під час лекцій та інших занять не припустимо відволікатись розмовами, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб. Запізнення на лекцію так само не припустимі, викладач залишає за собою право не допустити до заняття студента, що порушує дисципліну або запізнюється. Поважайте працю викладача, ваших товаришів по навчанню та себе – дотримуйтесь дисципліни під час освітнього процесу. Ці ж самі правила поведінки поширюються й на інші форми занять (семінари, практичні). Користування гаджетами для доступу до мережі Інтернет припустиме лише під час семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача. Пропущені лекції слід відпрацювати

переписавши конспект та продемонструвавши його викладачу, при цьому слід бути готовим відповісти на його питання за змістом лекції.

Робота на семінарах оцінюється за наступними критеріями:

- ваша присутність та повний конспект семінарських питань забезпечують вам 1 бал;

- для того щоб отримати ще один бал слід брати участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповідь на питання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань);

- виступ із доповіддю на питання за планом семінарського завдання може принести вам ще один бал за умови, що відповідь буде змістовною та відповідати плановому питанню;

- якщо, при виступі, ви проявите ґрунтовну підготовку, висловіте власну точку зору щодо досліджуваного питання й підкріпите його аргументацією, правильно відповісте на уточнюючі питання викладача то можете отримати ще 1 бал.

Таким чином ваша участь в роботі семінару може принести вам до 5 балів за одне заняття. Пропущений семінар відпрацьовується написанням конспекту всіх питань з плану заняття та відповідями на питання викладача за змістом семінару під час відпрацювання.

Практичні заняття можуть принести вам по 5 балів за одне заняття за умови попереднього опрацювання матеріалів для підготовки до заняття й успішного виконання всіх завдань безпосередньо на самому занятті. Не виконання завдань знижує ваш бал пропорційно відсотку й рівнів складності завдань з якими ви не впорались. Ваша присутність без підготовки та нездатність впоратись із завданнями оцінюється 0 балів. Відпрацювання пропущених чи оцінених у 0 балів занять відбувається за умови попереднього ознайомлення з матеріалами для підготовки до практичного заняття та виконання завдань запропонованих викладачем (увага – завдання можуть відрізнятись від тих, що вирішували ваші одногрупники).

Самостійна робота оцінюється викладачем з розрахунку 0,5 бала за повністю висвітлених в конспекті питання з вищенаведеного списку.

Кожен курсант (студент, слухач) повинен написати та надати викладачу есе на тематику з запропонованого переліку або за власною темою узгодженою з викладачем. Успішне виконання цього завдання оцінюється в 6 балів. При цьому оцінка відбувається узагальненням балів за 5 критеріями: 1) грамотність та оформлення – 1 бал; 2) відповідність змісту темі – 2 бали; 3) структурна логічність – 1 бал; 4) аргументованість висновків – 1 бал; 5) оригінальність роботи та культура посилань на джерела – 1 бал.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді усного заліку на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. На заліку викладач задає вам 4 питання з переліку наведеного нижче, кожна відповідь дає вам до 10 балів. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не здавати залік вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання до заліку

1. Порівняльне кримінальне право, його предмет, метод, завдання, місце в системі наук.
2. Сучасні кримінально-правові школи. Основні тенденції їх розвитку.
3. Кримінально-правова система, її поняття та структура. Різноманітність та типи кримінально-правових систем.
4. Романо-германська (континентальна) система кримінального права.
5. Англо-американська система кримінального права.
6. Соціалістична система кримінального права.
7. Традиційно-релігійна (мусульманська) система кримінального права.
8. Джерела кримінального права України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
9. Кримінальний кодекс як джерело кримінального права України та зарубіжних країн. Прийняття нових КК в пострадянських країнах та Східної Європи.
10. Джерела кримінального права в країнах англо-американської правової системи.
11. Джерела кримінального права в країнах романо- германської правової системи.

12. Джерела кримінального права в країнах мусульманської правової системи.
13. Дія кримінального закону в часі у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
14. Дія кримінального закону в просторі у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
15. Екстрадиція в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
16. Поняття злочину (злочинного діяння) в кримінальному праві України та зарубіжних країн: способи визначення поняття злочину (злочинного діяння).
17. Поняття “злочин” (“злочинне діяння”) у кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
18. Поняття “злочин” (“злочинне діяння”) у кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
19. Класифікація злочинів (злочинних діянь) та її критерії в кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
20. Класифікація злочинів (злочинних діянь) та її критерії у кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
21. Класифікація злочинів (злочинних діянь) та її критерії у кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
22. Класифікація злочинів (злочинних діянь) та її критерії у кримінальному праві країн мусульманської правової системи.
23. Кримінальний проступок у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
24. Поняття “склад злочину” в кримінальному праві України та зарубіжних країн : його зміст, види та значення.
25. Суб’єкт злочину в кримінальному праві України та зарубіжних країн: поняття, ознаки, види.
26. Вік, з якого може наступати кримінальна відповідальність у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
27. Поняття та критерії неосудності в кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
28. Поняття та критерії неосудності в кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
29. Поняття та критерії неосудності в кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
30. Поняття обмеженої осудності в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
31. Кримінальна відповідальність юридичних осіб у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
32. Поняття “вина” та її форми в кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
33. Поняття “вина” в кримінальному праві країн англо- американської правової системи та її форми.

34. Поняття “вина” в кримінальному праві країн романо-германської правової системи та її форми.
35. Стадії вчинення злочину в кримінальному праві України та зарубіжних країн : поняття, види, ознаки.
36. Готування до злочину в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
37. Поняття “замах на злочин” в кримінальному праві України та зарубіжних країн та його ознаки.
38. Види замаху на злочин у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
39. Поняття “добровільна відмова” в кримінальному праві України та зарубіжних країн: її ознаки та правові наслідки.
40. Поняття “співучасть” та її ознаки в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
41. Особливості співучасті у злочині за кримінальним правом Англії, США, Франції.
42. Види співучасників у кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
43. Види співучасників у кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
44. Види співучасників у кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
45. Форми та види співучасті в кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
46. Форми та види співучасті в кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
47. Форми та види співучасті в кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
48. Обставини, що виключають злочинність діяння, в кримінальному праві України та зарубіжних країн: поняття, система, окремі види.
49. Обставини, що виключають злочинність діяння, в кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
50. Обставини, що виключають злочинність діяння, в кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
51. Необхідна оборона в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
52. Кримінальна відповідальність за перевищення меж необхідної оборони в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
53. Крайня необхідність у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
54. Поняття “покарання” в кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та порівняльний аналіз.
55. Мета покарання в кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та порівняльний аналіз.

56. Покарання та його мета в кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
57. Покарання та його мета в кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
58. Система покарань в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
59. Види покарань у кримінальному праві України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
60. Види покарань у кримінальному праві країн англо-американської правової системи.
61. Види покарань у кримінальному праві країн романо-германської правової системи.
62. Види покарань у кримінальному праві країн мусульманської правової системи.
63. Смертна кара в кримінальному праві зарубіжних країн.
64. Довічне позбавлення волі в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
65. Позбавлення волі на певний строк у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
66. Обмеження волі в кримінальному праві України та зарубіжних країн.
67. Штраф у кримінальному праві України та зарубіжних країн. Види штрафу.
68. Конфіскація майна в кримінальному праві України та зарубіжних країн. Її види та особливості призначення.
69. Позбавлення прав у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
70. Інші заходи кримінально-правового характеру в кримінальному праві України та зарубіжних країн: поняття, види, відмежування від покарання.
71. Види покарань (інших заходів кримінально-правового характеру) щодо юридичних осіб.
72. Інститут пробації та її характеристики в кримінальному праві Англії, США, Франція.
73. Система Особливої частини кримінального права України та зарубіжних країн: загальна характеристика та їх порівняльний аналіз.
74. Система Особливої частини кримінального права країн англо-американської правової системи.
75. Система Особливої частини кримінального права країн романо-германської правової системи.
76. Система Особливої частини кримінального права країн далекосхідної правової системи.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;

- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

Рекомендована література:

Основна

1. Харонюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації. Монографія. – К.:Юрисконсульт, 2006.–1048 с.
2. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. – К.:КНТ, 2007.– 596 с.
3. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): сб. законодат. материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. – Москва: Зерцало, 2001. – 352 с.
4. Кривоченко Л. М. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості у Кримінальному кодексі України / Л. М. Кривоченко. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 120 с.
5. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / за заг. ред. В. О. Тулякова. – Одеса: Юрид. літ., 2012. – 424 с.
6. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. – Київ: Атіка, 2012. – 104 с.
7. Баулин Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния / Ю. В. Баулин. – Харьков: Основа, 1991. – 360 с.

Допоміжна

1. Кримінальне право України. Особлива частина : підруч./ Ю. В. Александров, О. О. Дудоров, В. А. Клименко, М. І. Мельник та ін. ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – 3-тє вид., переробл. та допов. – К. : Атіка, 2009. – 744 с.
2. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.08 / Хавронюк Микола Іванович. – К., 2007. – 557 с.
3. Савченко А. В. Специфічні риси методології порівняльного кримінального права / А. В. Савченко // Актуальні проблеми юридичних наук у дослідженнях учених : додаток до журналу “Міліція України”. – 2009. – № 78. – с. 8–14.
4. Селіванов В. М. Право і влада суверенної України: методологічні аспекти : монографія / В. М. Селіванов. – К. : Видавничий Дім “Ін Юре”, 2002. – 724 с.
5. Уголовное право Российской Федерации. Учебник / Под ред. В. П. Кашепова. – М. : Былина, 2001. – 560 с.

6. Малиновский А. А. Сравнительное правоведение в сфере уголовного права / А. А. Малиновский. – М. : Междунар. отношения, 2002. – 376 с.
7. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть : учеб. пос. / под ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М.: Издательский дом “Камерон”, 2004. – 528 с.
8. Хохлова І. В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : навчальний посібник / І. В. Хохлова, О. П. Шем’яков. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 256 с.
9. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : монографія / М. І. Хавронюк. – К. : Юрисконсульт, 2006. – 1048 с.
10. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : монографія / А. В. Савченко. – К., КНТ, 2007. – 594 с.
11. Коталейчук с. П. Теорія держави та права : навчальний посібник для підготовки до державних іспитів / с. П. Коталейчук. – К. : КНТ, 2009. – 320 с.
12. Давид Р., Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности: пр. с фр. В. А.Туманова / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози. – М. : Междунар.отношения, 1999. – 400 с.
13. Ведерникова О. Н. Современные уголовно-правовые сисиемы: типы, модели, характеристика / О. Н. Ведерникова // Государство и право. – 2004. – № 1. – с. 68–76.
14. Бехруз Х. Вступ до порівняльного правознавства : навч. посібник / Х. Бехруз. – Одеса : Юридична література, 2002. – 328 с.
15. Марченко М. Н. Сравнительное правоведение. Общая часть : учебник для юрид. вузов / М. Н. Марченко. – М. : Изд-во “Зерцало”, 2001. – 560 с. 27
16. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть : учеб. пособие ; под. ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. – М. : Омега-Л, Институт международного права и экономики им. А. с. Грибоедова, 2003. – 576 с.
17. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / отв. ред. – д.ю.н., проф. А. Я. Сухарев. – 2-е изд., изм. и доп. – М. : Издательство НОРМА (Издательская группа НОРМА–ИНФРА-М), 2001. – 840 с.
18. Уголовный кодекс Австрии : пер. с нем. – М. : ИКД “Зерцало-М”, 2001. – 144 с.
19. Уголовный кодекс Голландии / науч. ред. Б. В. Волженкин : пер. с англ. И. В. Мироновой. – 2-е изд. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 510 с.
20. Уголовный кодекс Дании / науч. ред. и предис. с. с. Беляева : пер. с датского и англ. с. с. Беляева, А. Н. Рычевой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 230 с.
21. Уголовный кодекс Франции / науч. ред. Л. В. Головкин, Н. Е. Крылова : пер. с франц. и предисл. Н. Е. Крыловой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2002. – 650 с.

22. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / науч. ред. и вступ. статья д.ю.н., проф. Д. А. Шестакова; предисл. док. права Г.-Г. Йешека; перевод с нем. Н. с. Рачковой. – СПб. : Изд-во “Юридический центр Пресс”, 2003. – 524 с.
23. Уголовный кодекс Швейцарии / науч. ред., предисл. и пер. с немецкого А. В. Серебrenниковой. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2002. – 350 с.
24. Уголовный кодекс Швеции : пер. на рус. язык с. с. Беляева. – СПб. : Изд-во “Юрид. центр Пресс”, 2001. – 320 с.
25. Дмитрієв А. І. Порівняльне правознавство : навчальний посібник / Дмитрієв А. І., Шепель А. О. / Відп. редактор В.Н. Денисов. – К. : Юстiніан, 2003. – 184 с.
26. Синюков В.Н. Российская правовая система. Введение в общую теорию. – Саратов, 1994. – 648 с.
27. Лейленд П. Кримінальне право: злочин, покарання, судочинство (Англ. підхід) / Пер. з англ. П. Таращук / П. Лейленд. – К. : Основи, 1996. – 207 с.
28. Никифоров Б. с. Современное американское уголовное право / Б. С. Никифоров, Ф. М. Решетников. – М. : Наука, 1990. – 256 с.
29. Уголовный кодекс Австралии 1995 г. / научное ред. и предисл. к.ю.н., проф. И.Д. Козочкина, Е. Н. Трикоз; перевод с англ. Е. Н. Трикоз. – СПб. : Издательство “Юридический центр Пресс”, 2002. – 388 с.
30. Уголовный кодекс Республики Корея / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, профессора А. И. Коробеева; перевод с корейского канд. филол. наук В.В. Верхоляка. – СПб. : Изд-во “Юридический центр Пресс”, 2004. – 240 с.
31. Уголовный кодекс Японии / Науч. редактирование и предисловие докт. юрид. наук, проф. А. И. Коробеева. – СПб. : Издательство “Юридический центр Пресс”, 2002. – 226 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>
2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Юридична бібліотека [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://pravo.biz.ua/>
4. ЛІГА.net [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://liga.net/>
5. Юридичний радник [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.yurradnik.com.ua/>
6. Юридична газета [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://jur-gazeta.com/>
7. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>
8. The Online Books Page [Текст]. - [S. l. : s. n.].- URL: <http://www.onlinebooks.library.upenn.edu/>